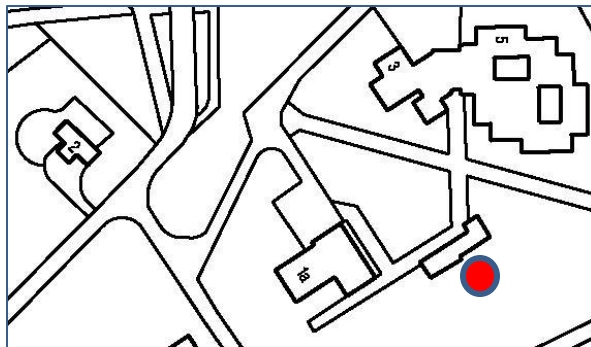

Nuenenseweg bij 1

Datum van aanwijzing: 3-2-2009

Redengevende omschrijving

Beschrijving

Het gebied Eckart wordt aan de oostzijde door de rivier de Dommel begrensd en in het westen door de Oude Gracht, die in directe verbinding staat met de Dommel. De Oude Gracht of Dooigraaf was een oude zijarm van de Dommel, maar het is ook mogelijk, dat dit water door de bewoners van het gebied gegraven (graaf of graft) werd. Het landgoed Eckart bestond uit drie gebieden: Hetsrode, Luytelaer en Eyckart. Momenteel bestaat Eckart uit de wijken "Oude Gracht" en "Luytelaer". Bij een gemeentelijke herindeling van 1811 werd Eckart bij Nederwetten gevoegd. In 1821 werd die samenvoeging beëindigd. De nieuwe gemeente die vervolgens ontstond heette Woensel en Eckart. In 1920 annexeerde de stad Eindhoven de gemeente Woensel en Eckart. De huidige Nuenenseweg is het laatste deel van de oorspronkelijke Eckartseweg die van de Onze Lieve Vrouwestraat tot aan de Dommel liep. In de eerste helft van de jaren '60 van de twintigste eeuw werd het grootste deel van de bebouwing aan de Eckartseweg gesloopt en werd de wijk De Oude Gracht aangelegd. Een deel van de oude Eckartseweg is in de wijk geïntegreerd en is nu een voetpad met oude bomen. Ook delen van het laatste stuk van de Eckartseweg zijn behouden gebleven en hebben nu de namen Nuenenseweg (Amazonenlaan tot aan de Sterrenlaan) en Soeterbeekseweg (vanaf de Sterrenlaan tot in Nuenen). De naam Nuenenseweg is tussen 1964 en 1967 tot stand gekomen.

In de 14e eeuw ontving Rogier van Leefdael het landgoed Eckart in leen. Eckart had onder andere een eigen rechtspraak, omdat het een zelfstandige heerlijkheid was. Aan de oude Eckartseweg heeft eeuwenlang een oude omgrachte hoeve gestaan. In 1695 werd in opdracht van Carel van Vlierden de hoeve vervangen door het huidige kasteel Eckart.

Het kasteel bestond in het begin van de 19e eeuw uit een herenhuis met een kasteelboerderij die tegenover het huis stond. Verder stonden er poortgebouwen en stallen links en rechts van het huis. Met uitzondering van de boerderij en het herenhuis werd circa 1830 alle bebouwing door de toenmalige eigenaresse gesloopt. De stenen van de afbraak werden gebruikt om er een ijskelder mee te bouwen. Via de families van Rycalt en Van Merode kwam het kasteel Eckart in 1832 in bezit van Johannes Jacobus Smits. Door zijn goede relatie met Koning Willem I werd hij in 1841 in de adelstand verheven en mocht zich sindsdien "Smits van Eckart" noemen. Theodoor Smits, zoon van de Eindhovense burgemeester Johannes Theodorus Smits van Oyen kocht het herenhuis in 1899. In 1905 liet eigenaar Theodoor G.M. Smits van Oyen het herenhuis grondig renoveren. Tegelijk liet hij een stalgebouw (koetshuis) en een chauffeurswoning in de directe omgeving van het kasteel bouwen door architect Eduard Cuijpers, neef van P.J.H. Cuijpers. De beide panden verschillen in plattegrond en bestemming, maar zijn in dezelfde stijl gebouwd. Het koetshuis staat op de plek waar voorheen het kasteeltje van de familie Merode heeft gestaan. Voor het koetshuis bevindt zich een pleintje met hieraan enkel bijgebouwen zoals de boerderij.

Het tuinontwerp werd in opdracht gegeven aan D.F. Tersteegh uit Naarden. Hij was o.a. ook ontwerper van Elzentspark, de tuinen van Villa 'de Laak' en Philips-de Jongh wandelpark.

Johan Smits, de zoon van Theodoor, verkocht het landgoed in 1938 aan de Broeders van Elshout, die

Gemeentelijk monument

er het verpleeghuis Sint-Jozefdal begonnen. Momenteel is het kasteel Eckart een rijksmonument.

Koetshuis kasteel Eckart.

Een eenlaags stalgebouw of koetshuis met U-vormige plattegrond onder een zadeldak met dakkapellen, belegd met grijze holle pannen. Het pand is momenteel witgeschilderd. De muurplint is grijs geverfd. Op de verdieping van het gebouw zijn tegen alle gevels van het gebouw op dezelfde hoogte drie horizontale baksteenlagen grijs geschilderd. Het gebouw heeft een kelder. Centraal in het gebouw, aan de achterkant, bevond zich de ruimte voor paarden, koetsen en een automobiel. In de rechtermeugel lag een keuken en een woonkamer, met daarachter een (kleine) stal met ruimte voor een varken en een geit. In de linkermeugel bevond zich de tuigkamer, de paardenstal en een opslagruimte voor tuingereedschap. Op de verdieping, onder de kap, bevonden zich de slaapkamers en zolder.

Toen de functie van het gebouw was komen te vervallen, is het naar achterliggende centrale deel dicht gebouwd. In de nieuwbouw, een serre met een plat dak, is de oorspronkelijke toegang nog aanwezig.

Het brede 15-ruits venster en het 10-ruits bovenlicht midden in de voorgevel van de rechtermeugel van het pand zijn jaren geleden vervangen door twee vensters, beide met een 12-ruits indeling en 8-ruits bovenlichten. In de overige gevels zijn toen enkele vensters en deuren vervangen door brede vensters. De ramen zijn voorzien van functionele luiken en geschilderd in de kleuren van de eigenaar, een geel binnenvlak met een rode rand.

Kadastertekening uit 1905 waarop het gehele kasteelterrein is ingetekend